

dum docendi artem quamcunq; esse triplicem, νομικὸν, πει- dendi disci-
ραδειγματικὸν, ἀποδεικτικὸν. Modus νομικὸς absolvitur præ- plir. as tri-
ceptis & regulis, quibus exempla subjicienda, tanquam plex.
ὄμηροι, ut Plato ait, τῶν λόγων, vades & obsides, vel etiam,
ut nonnemo dici, vates & interpretes, *præceptorum*, & regu-
larum, qui est modus παραδειγματικός. Quia verò subinde
dubia quædam suboriuntur ex præceptis & regulis, modus
ἀποδεικτικός necessariò fuerit addendus, qui contineat di-
dactica & elenctica simul. Utrumque hoc axioma in con-
stitutione Logices observabimus, & ipsius naturam atque
studium præcognoscemus è definitione & distributione e-
jusdem. Definitionem dedimus istam: *Logica est ars mo-
dum benè disferendi tradens.* Hanc ut intelligamus, paucu-
la axiomata de definito, genere, & differentiâ colligemus.

I Logica dicta est à Græco λόγος; aliàs Dia-
lectica.

Logica un-
de dicta?

Vox *Logica* est adjectiva, ut & reliqua disciplinarum de-
finita; sed usurpatur substantivè. *Crell. cap. i. isag. Log.* vel po-
tius ἐκπειλικώς, ita ut subintelligatur substantivum τέχνη.
Dicta est à voce λόγος, qui duplex, ὁ ἔσω, καὶ ὁ ἔξω. Ille aliàs
dicitur ἐνδιάθετος & πρὸς ἑαυτὸν, iste πρὸς ἄλλους & πρὸς
ἕτερον. Utriusq; ars est Logica, rationis primariò seu prin-
cipaliter, orationis secundariò seu minùs principaliter, qua-
tenus verba habent rationem thematis, & illorum notatio
Logica inquiritur. Unde *Augustinus lib. de principiis Diale-
lecticæ cap. 3. & 8.* ait: *Dialecticus disponit de verbis, prout
ad intellectum referuntur.* Præterea hæc eadem vox est am-
bigua. Interdum enim pro naturali Logicâ sumitur, *Arist. i.*
Sophist. elench. cap. ii. interdum pro artificiali. Et hoc modo
sumitur vel largè pro quâvis arte dicendi, quo sensu Gram-
matica & Rhetorica in Logicis artibus numerantur; vel stri-
ctè, pro benè disferendi arte. Et sic iterum sumitur duobus
modis; nunc pro Systemate Logico, nunc pro habitu. Nos
hoc in loco usurpamus in eâ significatione, quâ Systema
methodicum indigitatur; quod alii vocant Logicam syste-
maticam, quæ dicitur ἀρχετυπα, quatenus habitus Logi-
cus, seu quod idem est, Logica habitualis per Systematis Lo-
gici cognitionem & exercitationem acquiritur; unde homo

Vocabulum
Logica est
ambiguum.